

Turun yliopisto
University of Turku

Silakkamassan säilyvyyden parantaminen

Marjojen ja vitamiinien vaikutus pakastetun
massan laatuun

Tanja Seppälä (FM) (tatese@utu.fi)

Annelie Damerau (ET) (annelie.damerau@utu.fi)

Elintarvikekemian ja elintarvikekehitys

Biokemian laitos

Turun yliopisto

24.5.2018

Tavoite

Turun yliopisto
University of Turku

- Löytää keinoja pakastetun silakkamassan säilyvyyden parantamiseen pitkäaikaisessa säilytyksessä
- Vertailtavana luonnolliset ainesosat ja lisäaineet

EUROOPAN MERI- JA KALATALOUSRAHASTO
SUOMEN TOIMINTAOHJELMA
2014-2020

Silakka materiaalina

- Monipuolinen raaka-aine ja erinomainen D-vitamiinin ja hyvien rasvahappojen lähde
- Haasteena heikko säilyvyys
  - Mikrobiologinen pilaantuminen
  - Hapettuminen
- Mikrobiologista säilyvyyttä voidaan parantaa pakastamalla, mutta hapettuminen ei hidastu riittävästi -20 °C:ssa

Silakka ja hapettuminen

- Korkea rasvapitoisuus, monityydyttymättömien rasvahappojen, kuten EPA:n ja DHA:n määrä
- Paljon hemiproteiineja ja rautaa
- Pilkkominen, jauhaminen ym. edistävät hapettumista
- Hapettumisessa syntyvät yhdisteet haitallisia maun ja muiden laatuun vaikuttavien tekijöiden kannalta

Hapettumisen estäminen

Lisäaineiksi luokiteltavat hapettumisenestoaineet

- E300 Askorbiinihappo (C-vitamiini)
- E306-309 Tokoferolit (E-vitamiini)
- E310 Propyyliigallaatti
- E320 Butyylihydroksianisoli
- jne.

Luonnolliset antioksidatiiviset ainesosat

- Marjat
- Hedelmät
- Yrtit
- Mausteet
- Vaikuttavia yhdisteitä mm. polyfenolit, terpenoidit, vitamiinit

Polyfenolit ja terpenoidit

- Kasvikunnan tuotteissa luontaisesti esiintyviä yhdisteitä
- Terveyttä edistäviä vaikutuksia mm. antioksidatiivisten ominaisuuksien vuoksi → voidaan hyödyntää myös elintarvikkeiden säilyvyyden parantamisessa ja väriaineiden lähteinä
- Polyfenoleja runsaasti esim. variksenmarjassa, puolukassa, tyrnissä
- Terpenoideja runsaasti esim. rosmariinissa, timjamissa, tyrnissä

Silakkamassan säilyvyyskoe

- Tarkoitus tutkia voidaanko erilaisilla antioksidanteilla parantaa pakastetun (-20 °C) silakkamassan säilyvyyttä
- Hapettumisen aikana muodostuvien yhdisteiden määrää mitataan 0, 2, 4, 8 ja 12 kk silakkamassan valmistuksesta

Silakkamassan valmistus

Turun yliopisto
University of Turku

Massojen valmistus
kalanmassauslaitoksessa

EUROOPAN MERI- JA KALATALOUSRAHASTO
SUOMEN TOIMINTAOHJELMA
2014-2020

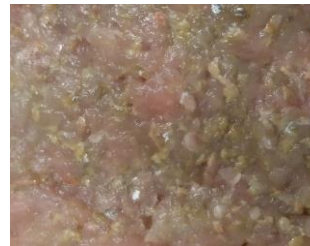
Silakkamassan valmistus

Perattu silakka

Nahaton filee

Nahallinen filee

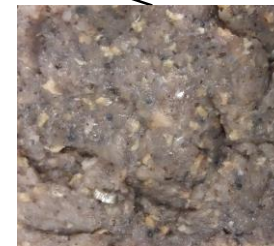
EDTA (E385)

Vitamiinit E ja C

Yrttiuute

Kuivattu
puolukan kuori

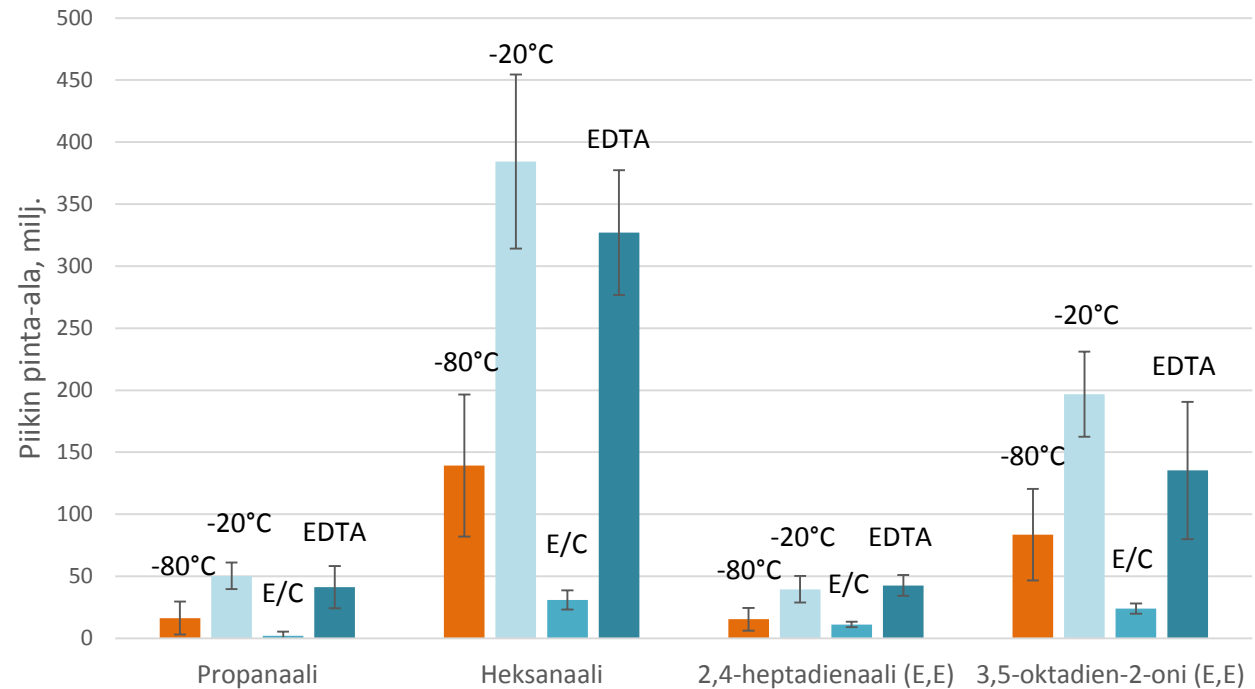
Kuivattu tyrnin
kuori

Tulokset

Esikoe, hapettumistuotteet 1kk säilytyksen jälkeen

- Ensimmäisen mittauspisteen tulokset analysoitavana
  - Vaikuttaa siltä, että massojen välillä eroa jo lyhyen säilytyksen jälkeen

Yhteenveto

Turun yliopisto
University of Turku

- Silakkamassan säilyvyyttä voidaan parantaa antioksidantteja lisäämällä
  - Myöhemmässä vaiheessa tutkimusta nähdään onko luontaisten antioksidanttien teho verrattava lisäaineiden tehoon
- Jatkokoe toimivimmilla yhdistelmillä, joissa tarkastelussa paitsi säilyvyys myös maku

EUROOPAN MERI- JA KALATALOUSRAHASTO
SUOMEN TOIMINTAOHJELMA
2014-2020

Kiitos!
Kysymyksiä?

Turun yliopisto
University of Turku

Österbottens
Fiskarförbund

AKTION ÖSTERBOTTEN